

Příběh jižního meandru

Na atraktivitě historické části Českého Krumlova má zásadní podíl jeho malebné rozložení ve smyčkách tří vltavských meandrů. Jižní meandr leží zdánlivě trochu stranou od obecně známých a turisticky hojně využívaných komunikačních „tepen“ středověkého centra města. Na poměrně malé ploše pozvolna zastavované od 16. století však soustřeďuje kromě renesančních a barokních domů hned **několik významných památek**, které svou zásadní roli v životě města sehrály především v závěru 19. a v první polovině 20. století. Jedná se o Fotoateliér Seidel, židovskou Synagogu, zahradní domek – Egon Schiele Atelier a území městského parku. Revitalizací jižního meandru tak dochází k oživení již dávno zapomenutých zákoutí Českého Krumlova a příběhů zdejších památek.

Fotoateliér Seidel je spojen se životem kronikáře Šumavy – legendárním fotografem Josefem Seidelem. V roce 1905 si pro svůj rozvíjející se podnik nechal postavit secesní novostavbu s proskleným ateliérem. Dům byl potom svědkem velkého rozkvětu Seidelovy fotografické firmy, která se stala nejmodernějším podnikem svého druhu v Čechách, a zároveň nejlepších let dvou generací jeho rodiny. Byl ale i mementem zmaru a rozpadu za 2. světové války a v čase následného komunismu. Temná období přečkal sice zpustlý, přesto však jakoby zázrakem dochovaný, včetně kompletního inventáře a fotografického díla nesmírné hodnoty. Na počátku nového tisíciletí získal pozornost města a ČKRF, který se po několikaletém úsilí nakonec stal vlastníkem objektu, a zahájil tak nákladnou a pečlivou rekonstrukci.

Neméně poutavý příběh napsala nedaleká židovská **Synagoga**, která byla pro místní Židovskou obec vystavěna v roce 1909 podnikatelem Ignácem Spirem. Svůj účel plnila jen do obsazení Sudet v r. 1938. Její další osud byl velmi dramatický. Po válce sloužila jako křesťanský kostel pro vojáky americké armády, v letech 1945–1968 ji využívala Církev československá husitská a zcela v kontextu s dobovým režimem skončila nakonec jako skladiště. Přestože měla namále, jako jedna z mála synagog v celé ČR přežila období 2. světové války i následujících 50 let chátřání. Synagoga je nerozlučně spjata se jménem **Ruth Hálové**, židovského děvčete zachráněného těsně před válkou sirem Nicolasem Wintonem. Dnes je poslední v Čechách žijící členkou zdejší Židovské obce a měla mj. i významnou zásluhu na obnově Synagogy v roce 2013.

Zahradní domek proslul díky věhlasnému malíři **Egonovi Schielemu**, který v něm v roce 1911 krátce pobýval a využíval jej a přilehlé terasy jako **ateliér**. Díky vstřícnosti tehdejšího majitele domku zde mohl Schiele zadarmo bydlet i se svojí rusovlasou přítelkyní a modelkou Wally Neuziel. „Letní“ dům a terasy plné květin miloval. Vytvořil zde řadu studií, kreslil nebo maloval děti, které sem za ním chodily na návštěvu, staré ženy, vysloužilé vojáky i mladé dívky. Jedna z nich se mu nakonec stala „osudnou“. Krumlovští měšťané v té době neunesli, že na zahradě uprostřed jejich města malíř zpodobňuje akty, a umělce z těchto míst doslova vypudili. Schiele tak tento azyl ztratil, jiný mu v konzervativním městě už nikdo neposkytl, a tak musel milovaný Krumlov opustit.

Břeh Vltavy v blízkosti kaple sv. Martina se postupně stal v druhé polovině 19. století místem oddechu a sportovního vyžití obyvatel města. Nedaleko se nalézalo cvičiště spolku městských ostrostřelců a veřejná plovárna. **Městský park** byl slavnostně otevřen v roce 1907. V době

rozvoje měšťanské společnosti a emancipace středního stavu si zde měšťané zřídili mj. promenádu s altánem a dalšími nezbytnými detaily parkového mobiliáře. Začátkem 20. století se stal symbolem moderního města. Byl lokální drobnou variací na velkoměstské „Ringstrasse“, jež podněcovaly k výstavbě veřejných budov a v jejichž okolí se rády usazovaly význačné osobnosti města. Funkci „Ringstrasse“ plnila dnešní Linecká ulice. Starosta města a budovatel parku Franz Khemeter, majitel papíren a stavitel synagogy Ignác Spiro, fotograf Josef Seidel a nakonec i malíř Egon Schiele – to jsou osobnosti, které jsou s okolím městského parku spojeny.

Příběh jižního meandru je příznačný pro osudy města, země a celé Evropy. Zejména 20. století tu vepsalo léta plná naděje a velkých příslibů, rozdrčená v soukolí dramatických historických událostí. Až po 100 letech se podařilo městu a ČKRF postupně z celé oblasti setřít ponurý ráz úpadku a periferie a vrátit jí původní lesk. V kontrastu se středověkým a renesančním centrem nabízí území jižního meandru **klidnou až relaxační atmosféru.** Návštěvník zde nalezne dostatečný prostor nejen k oddychu a odpočinku, ale i k poznání dalších významných historických památek města.

Mapa jižního meandru

